

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Havířov- Životice Zelená 2 okres Karvná

Havířov-Životice Zelená 2/112 PSČ: 736 01

Identifikátor školy: 600 136 167

Termín konání orientační inspekce: 5. – 6. květen 2003

Čj.:	146 1858/03-11 035
Signatura:	on3bw152

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Havířov-Životice Zelená 2 okres Karviná (dále jen ZŠ Životice) je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Statutární město Havířov (adresa: Svornosti 2/86 736 01 Havířov-Město.

Škola sdružuje:

1. Základní škola; kapacita 65 žáků.
2. Školní družina; kapacita 20 žáků.
3. Mateřská škola; kapacita 35 žáků.
4. Školní jídelna; kapacita 80 jídel.

ZŠ Životice realizuje vzdělávací program Základní škola v 1. - 4. ročníku. Ke dni inspekce bylo vzděláváno celkem 30 žáků ve 2 třídách (I. třída – 16 žáků, (spojený 1. a 2. ročník), II. třída – 14 žáků, (spojený 3. a 4. ročník). Průměrná naplněnost je 15 žáků na třídu. Do školy docházejí žáci především z Životic (16 žáků), ale i Horních Bludovic (8 žáků), Havířova-Města (2 žáci), Albrechtic (3 žáci) a Těrlicka (1 žák).

Stravování je zajišťováno nedalekou mateřskou školou. Žáci se stravují ve výdejně školy. Ve škole se nachází malá tělocvična, pro výuku tělesné výchovy mohou žáci využívat i veřejné sportoviště před budovou školy. ZŠ Životice je neúplná dvojtřídní škola.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- dodržování vyhlášky č. 291/1991., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, v školním roce 2002/2003, resp. v posledních dvou klasifikačních obdobích (§§ 10 – 13),
- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech na 1. stupni (jazyk český a anglický, matematika, prvouka, vlastivěda),
- dodržování učebních plánů a osnov dle § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V ZŠ Životice pracuje jedenáct zaměstnanců školy, z toho tři jsou učitelky mateřské školy, tři jsou pedagogičtí pracovníci základní školy (včetně jedné vychovatelky ŠD – má osmihodinový úvazek v I. a II. třídě), ostatní jsou provozní. Vedení školy je tvořeno ředitelkou (ve funkci od roku 2001). Míra vyučovací povinnosti ředitelky i ostatních učitelů odpovídá platným právním předpisům.

Jako poradní orgán byla ustanovena pedagogická rada, její jednání se konají pravidelně pětkrát v průběhu školního roku. Zápisy z jednání jsou přehledné, obsahují relevantní informace i úkoly pro následné období. Plnění úkolů je pravidelně vyhodnocováno na dalším jednání pedagogické

rady. Ve škole pro malý počet vyučujících nepracují metodická sdružení. Ve své řídicí práci ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení. Kontrolní a hospitační činnost se opírá o promyšleně sestavený plán, který je strukturován na měsíce. Četnost hospitací je vzhledem k dlouhodobé nemocnosti školy průměrná. Ředitelka navštíví během roku každého vyučujícího 2 až 3 krát. Výstupem z hospitací jsou hospitační záznamy obsahující doporučení i závěry. V problematice žáků se speciálními poruchami učení ředitelka školy vede evidenci, zprostředkovává styk s PPP, školou a rodiči. Další péči škola poskytuje formou reedukace mimo vyučování. V rámci péče o žáky vykonává ŘŠ individuální pohovory s dětmi, učiteli a rodiči. Seznamuje s touto problematikou i ostatní pedagogické pracovníky na pracovních poradách, pedagogických radách, prostřednictvím nástěnek a vývěsek. Kontakt s rodiči probíhá individuálně i po domluvě.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Řád školy je zpracován v souladu s obecně platnými právními předpisy. Má všechny administrativní náležitosti a obsahoval i ustanovení týkající se práv dětí. Kompetence všech pracovníků školy jsou jasně stanoveny. Vnitřní informační systém se opírá o osobní jednání ředitelky školy s pracovníky školy, informace dlouhodobějšího charakteru byly zveřejněny na nástěnce v ředitelně. Zhruba jednou měsíčně probíhají pracovní porady, kde je řešena hlavně aktuální problematika chodu školy. K zajištění průběžné informovanosti rodičů o průběhu vyučování a výchovy žáků jsou využívány deníčky a žákovské knížky. V průběhu školního roku je plánováno celkem pět třídních schůzek. Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002 obsahuje náležitosti stanovené zákonem. Na veřejnosti se škola prezentuje příspěvkem v tisku (zejména v regionálním časopise Havířovsko), organizací akcí pro žáky i rodiče. Rada školy není zřízena, pracuje Sdružení rodičů a přátel školy, které se organizačně i finančně podílí zejména na mimoškolních akcích pro žáky.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou výrazně pozitivně ovlivňovány demokratickým způsobem vedení ředitelky školy a jasným stanovením kompetencí pro všechny pedagogické pracovníky. Podporují učení žáků a umožňují efektivně realizovat vzdělávací program školy. Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

ZŠ Životice disponuje dvěma kmenovými učebnami a jednou učebnou ŠD. V jedné místnosti byla zřízena i počítačová učebna v rámci projektu Internet do škol. Školní knihovna s knižním fondem je umístěna v ředitelně a ve třídách. Třídy jsou po stránce estetické na velmi dobré úrovni. Jsou vybaveny starším, nepoškozeným žákovským nábytkem, event. skříňkami, nechybí nástěnky, resp. pomocné obrazové materiály potřebné ve výuce. Všechny prostory školy (třídy, sociální zařízení, chodby, ředitelna) jsou po funkční, psychohygienické a bezpečnostní stránce na velmi dobré úrovni.

Všichni žáci školy mají k dispozici učebnice resp. pracovní sešity, které jsou uvedeny v platném seznamu vydaných učebnic a učebních textů, jejich množství i kvalita je postačující. To se nevztahuje na rezervy ve skladu učebnic. Vybavení učebními pomůckami je průměrné. Finanční prostředky přidělené škole na učebnice a učební pomůcky postačují pouze na částečné doplnění (obměnu) nejnужnějšího sortimentu, ne však na pořízení nových pomůcek. Didaktická technika z ohledem na počet tříd vyhovuje, k dispozici mají učitelé kopírovací stroj. Vybavení informační technikou je dobré - škola má v počítačové učebně čtyři personální počítače pro žáky, což umožňuje práci aspoň ve dvojicích. Vedení školy

sleduje a zajišťuje vybavení žáků základními školními potřebami, což bylo prokázáno během hospitací, prohlídky školy a řízenými rozhovory.

Materiální zdroje, které má škola k dispozici, jsou využívány účelně a efektivně. Rovněž kontrola využívání stávajícího fondu je vedením prováděna (hospitace vedení školy a kontrola plnění plánovaných úkolů pro oblast materiálně technického zajištění vzdělávacího procesu). Zpětná vazba je realizována - výsledky a doporučení ne vždy realizovány (omezené finanční zdroje).

Úroveň materiálně technických podmínek je hodnocena jako velmi dobrá. Ve většině vyučovacích předmětů jejich stav (kvantita i kvalita) podporuje učení žáků a umožňuje efektivně realizovat vzdělávací program.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH (ČESKÝ A ANGLICÝ JAZYK, MATEMATIKA, PRVOUKA, VLASTIVĚDA).
--

Realizace vzdělávacích programů

ZŠ Životice realizuje vzdělávací program Základní škola, který je platný pro školní rok 2002/2003. Porovnáním učebního plánu s rozvrhem hodin byla zjištěna jeho realizace, co se týče skladby vyučovacích předmětů a časové týdenní hodinové dotace. Předložené tematické plány učiva korespondují se zápisy v třídních knihách a jsou v souladu s požadavky osnov sledovaných vyučovacích předmětů. Učební osnovy jsou plněny.

Povinná dokumentace vztahující se k průběhu a výsledkům vzdělávání (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, záznamy z pedagogických rad, rozvrh hodin) je školou vedena. Dokumentace vedena třídními učiteli (třídní výkazy a katalogové listy) je úplná, zápisy jsou prováděny průběžně, čitelně. Záznamy z pedagogických rad dokladují, že stěžejními body jednání pedagogické rady je problematika výchovně vzdělávacího procesu - veškeré záznamy v nich jsou průkazné a nechybí podpisy vyučujících dokladující seznámení se s nimi.

Kontrola naplňování učebního plánu a osnov je průběžně sledována, kontrolována a analyzována ředitelkou školy. K dispozici jsou v ředitelně tematické plány učiva všech vyučujících. Opatření ředitelka přijímá ihned, zásadní zjištění (negativní i pozitivní) jsou řešeny na pracovní poradě, resp. pedagogické radě. Zobecnění závěrů zjištěných během kontroly naplňování učebních plánů a osnov se promítá nejen do plánu kontrolní a hospitační činnosti, ale i plánu školy na příslušný školní rok.

Všechny sledované oblasti týkající se realizace školou zvoleného vzdělávacího programu jsou v souladu se schváleným vzdělávacím programem Základní škola a jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných předmětech na 1. stupni

Výuka sledovaných předmětů je až na jednu vyučující (vychovatelka ŠD) zajišťována vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost však neměla zásadní vliv na kvalitu výuky.

V úvodu většiny hospitovaných hodin nechyběla vstupní motivace, která vyučujícímu umožnila navodit potřebnou atmosféru - zaujmout žáky problémem, aktivizovat je. Celkově byly hodiny motivačně na vysoké úrovni, individuálně se objevovaly soutěživé prvky, pozitivní posilování a aplikační úlohy. Ve výuce na byla zaznamenána i průběžná motivace. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny

a pracovní výsledky žáků bylo realizováno. Objevily se i prvky sebehodnocení. Podklady pro hodnocení získávají učitelé ústním zkoušením, krátkými písemnými pracemi a ohodnocováním za aktivní práci v hodině. Otázky kladené žákům byly zaměřeny nejen na pamětní zvládnutí učiva, ale i na pochopení vztahů a souvislostí. Vyučující oceňují u žáků snahu a pokrok, v hodnocení byly respektovány jejich individuální dispozice. Vyučující využívali i metodu práce s chybou.

Zvolené učebnice a další učební texty odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu; jsou všem žákům k dispozici. Učební pomůcky, v jedné hodině i didaktická technika byly využity v hospitovaných hodinách vždy účelně. Nechyběly pomůcky vlastní - učitelů, popř. pomůcky vyrobené svépomocně (kartičky s pojmy). Výuka probíhala vždy v kmenových třídách, dostatečně byl využíván i prostor s kobercem v zadní části tříd. Řazení vyučovacích hodin, jakož i pracovní prostředí tříd je z psychohygienického hlediska přínosné a má vliv na pracovní nasazení žáků, které je na velmi dobré úrovni. Bylo opakovaně dbáno na relaxaci promyšleným zařazením např. písňe nebo pohybových cvičení v průběhu vyučovací jednotky. V hodinách českého jazyka, matematiky, vlastivědy, ale i prvouky byla pozorována velmi kvalitní příprava tabule. Podstatná část hodin byla zaměřena na procvičování a upevňování již získaných vědomostí a další zdokonalování již nabytých praktických dovedností. Nechyběla však i skupinová práce. Vyučující s úspěchem využívali různé aktivizační metody. Součástí řízené samostatné práce byla průběžně prováděna kontrola výsledků činností - čas určený na tuto činnost byl zcela dostatečný. Žáci většinou prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a dovedností. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Výběr informací byl přiměřený náročnosti učiva a podmínkám třídy. Během výuky bylo pracováno s učebnicemi či jinými učebními texty; využití pomůcek nebo písemných materiálů připravenými učiteli zvyšovalo efektivitu výuky. Bylo přihlíženo k schopnostem žáků, jejich individuálním potřebám - učitelé zohledňovali individuální možnosti žáků (nadání, zdravotní postižení apod.). Vyučovací čas byl ve všech hodinách využíván efektivně, nevznikaly prostoje způsobené např. ukázkováním žáků. V hospitovaných hodinách nebyly až na výuku prvouky v prvním a druhém ročníku pozorovány metodické nedostatky a i po odborné stránce je výuka na odpovídající úrovni.

Výuka měla klidný, pracovní charakter. Zjevná byla tendence dát žákům především základní sumu vědomostí a dovedností. Důraz byl kladen na praktickou aplikaci. Rozvíjena byla komunikativní dovednost. Verbální a neverbální projev vyučujících byl na velmi dobré úrovni. Z jednání učitelů a reakcí žáků lze usuzovat, že učitelé mají přirozenou autoritu a pozitivně jsou rozvíjeny vzájemné vztahy učitel - žák, žák - žák. Komunikace je založena na vzájemné důvěře. Učitelé svou autoritou pozitivně ovlivňovali průběh hodiny. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce svým aktivním přístupem.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Písemné dokumenty dokladující skutečnost, že škola hodnotí své výsledky vzdělávání: jsou to zejména záznamy z pedagogických rad, výroční zpráva o činnosti školy, záznamy o kontrolách a písemné práce žáků. Hodnocení je prováděno vlastními evaluačními nástroji - např. hospitační činnost, kontrola písemných prací, sledování výsledků žáků v soutěžích, čtvrtletní testy.

Analýza výsledků vzdělávání a výchovy je průkazně zaznamenávána - pomáhá vedení v přijímání eventuálních nápravných opatření. Se závěry z hospitací a dalších kontrol (např. kontrola písemností) jsou vyučující seznamováni po hospitaci (kontrolě) nebo

na pedagogických radách nebo pracovních poradách v případech, že se jedná o zjištění, která vyžadují zobecnění a závěry, které jsou přínosné pro většinu vyučujících.

Průběh veškeré sledované výuky se vyznačoval respektováním osobnosti žáka, jeho individuálních dispozic a názoru. Aktivizace všech žáků ve vyučovacím procesu je společným prvkem většiny sledovaných vyučovacích hodin.

Vzdělávací program Základní škola je plněn.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou v souladu se zřizovací listinou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 29 967/02-21 ze dne 1. ledna 2003.
2. Zřizovací listina pro Základní školu Havířov-Životice, okres Karviná ze dne 7. října 2002.
3. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy.
4. Vnitřní řád školy; rozvrhy hodin.
5. Učební plán školy platný pro školní rok 2002/2003.
6. Výroční zpráva o činnosti základní školy ve školním roce 2001/2002.
7. Záznamy z pedagogických rad.
8. Plán práce školy na školní rok 2002/2003.
9. Písemné práce žáků.
10. Podkladová inspekční dokumentace (tabulky).
11. Hospitační záznamy.
12. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků.

ZÁVĚR

Současné složení pedagogického sboru po stránce odborné a pedagogické způsobilosti je v souladu s nároky, které klade na školu příslušný školský zákon. Úsilím vedení a pedagogů je zajištěno vzdělávání žáků. Promyšlená organizace, vzájemné jasné kompetence přispívají k efektivnímu plnění vzdělávacího programu školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy obecně podporují učení žáků. K pozitivům patří maximální využívání stávajících kapacit a fondu pomůcek, dílčí rezervy jsou ve vybavenosti pomůckami.

Průběh vzdělávání a výchovy ve skupině vybraných předmětů je hodnocen jako pozitivní, co se týče kvality sledovaných vyučovacích jednotek i v oblasti výsledků vzdělávání. Ke kladům patří respektování didaktických zásad, použité metody, a vzájemné vztahy (učitel-žák, žák-žák).

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Václav Leikep	Mgr. Václav Leikep v. r.

V Ostravě dne 16. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. května 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Blanka Helštýnová, ředitelka školy	Mgr. Blanka Helštýnová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, Ostrava 2	2003 – 06 – 11	146 2090/03-11035
Zřizovatel: Statutární město Havířov- Město, Svornosti 2/86, 736 01	2003 – 06 – 11	146 2091/03-11035
Rada školy: není zřízena	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Nebyly podány.